

въстанжълъ противъ Котисъ. И когато единъ приятель забѣлѣжилъ на Котисъ, че повече заповѣдва жестоко, отколкото владѣе по царски, Котисъ му отговорилъ: „Да, съ жестокостъ обуздахъ своитѣ подданици и съ жестокостъ ги държъ въ послушностъ.“ (Глед. този пасажъ отъ Stobaeus у Cary, Histoire des rois de Thrace etc. pag. 23).

За неговата характеристика любопитенъ е разказътъ на Плутарха (Apophthegmata I. 207., 20. ed. Firmin Didot): „На единого, който му подарилъ пантеръ, Котисъ въ замъна подарилъ лъвъ. Той отъ природа биль гнѣвливъ и строго наказвалъ простѫпките на своитѣ служители; веднажъ когато единъ приятель, като даръ му поднесълъ тѣнки и твърдъ крѣхи вази, но при това изящно и изкустно украсени съ рѣзи, Котисъ възнаградилъ и него съ дарове, ала подаренитѣ вази изпотрошилъ самъ, като казвалъ, че го е страхъ, да не би твърдъ жестоко да накаже слугите си, ако би тѣ да ги счупихатъ.“

Но при все това Котисъ биль дѣятелъ владѣтелъ и хитъръ дипломатъ и, както неговиятъ по-младъ съвременникъ Филипъ II. Македонски, така и той давалъ на политиката си направление споредъ благоприятнитѣ нему обстоятелства. Щомъ се намѣрилъ въ споръ съ нѣкой тракийски князъ или непокоренъ васалъ, веднага обѣщавалъ на атинянитѣ златни планини; когато обаче станжалъ господарь на положението, не се стѣснявалъ ни най-малко да напада атинскитѣ владѣния въ Тракия и атинскитѣ съюзници.

Съ такива поне чѣрти рисува характера на Котисъ Демостенесъ въ една отъ своитѣ рѣчи, като казва: „Котисъ, като имаше споръ съ нѣкого, пратеници пращаше и готовъ бѣше всичко да направи и тогава усъщаше, доколко е безполезно да воюва противъ нашата държава, но когато имаше Тракия подъ властта си, прѣвземаше нашите градове, нападаше ги и въ пиянство свирѣпствуваше най-много противъ себе си, стенѣ и противъ насъ, и нашата земя си подчиняваше.“¹⁾

Нѣма съмѣнѣние, че Котисъ, като искалъ да стѫпи на прѣстола като самодѣржецъ на цѣла Тракия, срѣщишъ съперници, които трѣбalo да покори на сила; и по-послѣ, когато вече станжалъ царь, не рѣдко се случвали въстания противъ този насилиственъ владѣтелъ.

Въ борбитѣ, които послѣдовали неговото въздаряванье, изпърво атинянитѣ подъ началството на Ификрата били противници на Котисъ, но той като хитъръ дипломатъ наскоро сполучилъ да увѣри не само Ификрата, но и атинянитѣ, че неговото приятелство не може да бѫде освѣнъ полезно и износно за тѣхъ. Заради това атинянитѣ не само сключили миръ съ Котисъ, но до толкова се увлѣкли съ неговитѣ хубави обѣщания и ласкателни думи, щото удостоили него и неговитѣ потомци съ атическо гражданско право и въ знакъ на това отличие му подарили златни вѣнци.

¹⁾ Demosthenes, Contra Aristocratem, 114: Κέτυς, ἡγίκα μὲν στασιάζοι πρὸς τιγας, πρέσβεις πέμπων ἀπαγα τοιεν̄ ἔτουμος ἦν, καὶ τότε ἡσθάνετο, ὃς ἀλυսτελές τὸ τῷ πόλει πολεμεῖν, ἐπειδὴ δὲν φι αὐτῷ τὴν Θράκην ἔχοι, κατελάμβανε τὰς πόλεις, ἥδηκει, μεθύων ἐπαρφύνει μάλιστα μὲν εἰς αὐτὸν, εἴτα καὶ εἰς ἡμᾶς, τὴν χώραν ἐποιεῖν̄ ἔαυτοῦ.